

Uluslararası Sıfır Atık Günü 2025

ULUSLARARASI SIFIR ATIK GÜNÜ 2025

Türkiye'nin girişimleriyle Birleşmiş Milletler (BM) tarafından ilan edilen 30 Mart Uluslararası Sıfır Atık Günü, bu yıl "Moda ve Tekstilde Sıfır Atık Hedefine Doğru" temasıyla kutlanacak. Etkinlik, sektörün doğrusal iş modelinin yol açtığı çevresel ve sosyal sorunlara dikkat çekmeyi amaçlıyor.

Uluslararası Sıfır Atık Günü, atık yönetiminin küresel olarak güçlendirilmesinin önemini ve atık kirliliği krizini ele almak için sürdürülebilir tüketim ve üretim modellerinin teşvik edilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Dünyada her yıl 2,1 milyar ila 2,3 milyar ton arasında belediye katı atığı üretiliyor. Acil bir eylemde bulunulmazsa, yıllık atık üretimi 2050 yılına kadar 3,8 milyar tona ulaşacak. Atık kirliliği insan sağlığını tehdit ediyor, küresel ekonomiye her yıl yüzlerce milyar dolara mal oluyor ve üçlü gezegen krizini daha da kötüleştiriyor: iklim değişikliği krizi, doğa, toprak ve biyolojik çeşitliliğin kaybı krizi ve kirlilik ve atık krizi.

Bu yılki "Moda ve Tekstilde Sıfır Atık" teması, moda ve tekstil sektöründeki atık etkisini azaltmak ve sürdürülebilirlik ile döngüsellik teşvik etmek için acilen harekete geçme ihtiyacına odaklanıyor.

Tekstil atığının büyük etkisi: Rakamlarla moda sektörü

Dünya çapında, yıllık belediye katı atık miktarının, yaklaşık 2,3 milyar ton olduğu tahmin ediliyor (*Dünya Bankası, 2022*). Bu miktar, gıda, elektronik, tekstil ve plastik atıkları da kapsıyor. *Global Fashion Agenda*'ya göre, dünyada her yıl 92 milyon ton tekstil atığı üretiliyor. Bu da her saniye bir çöp kamyonu dolusu kıyafetin yakıldığı veya çöplüklere gönderildiği anlamına geliyor.

- 2000-2015 yılları arasında giyim üretimi iki katına çıkarken, giysilerin ortalama kullanım süresi %36 oranında azaldı.
- Moda ve tekstil sektörü, küresel sera gazı emisyonlarının %2 ila %8'inden sorumlu.
- Tekstil sektörü her yıl 215 trilyon litre su tüketiyor, bu 86 milyon olimpik havuza denk geliyor.
- Okyanuslara ulaşan mikroplastiklerin %9'u tekstil ürünlerinden kaynaklanıyor.
- Tekstil üretiminde tahmini 15.000 kimyasal kullanılıyor ve bazıları çevrede onlarca yıl boyunca kalıcı etki bırakabiliyor.

Sıfır atık hareketi modayı nasıl dönüştürebilir?

Moda ve tekstil sektörü, atık üretimini en aza indirerek ve kaynakların tekrar kullanımını teşvik eden döngüsel ekonomi ilkelerini benimseyerek, dönüşüm sürecine öncülük edebilir. Örneğin, birçok büyük moda markası eski kıyafetleri toplayarak yeniden üretime kazandırırken, bazıları biyobozunur malzemelerle çevre dostu koleksiyonlar hazırlıyor. Bunun yanı sıra, giysi kiralama ve ikinci el satış platformlarının yaygınlaşması, tekstil ürünlerinin kullanım ömrünü uzatarak atık miktarını azaltıyor.

ULUSLARARASI SIFIR ATIK GÜNÜ 2025

- **Geri dönüşüm ve ileri dönüşüm:** Kullanılmayan kumaşların işlenerek yeni giysilere dönüştürülmesi.
- **Dayanıklı ve uzun ömürlü giysiler:** Hızlı modanın yerine zamansız ve kaliteli tekstil ürünlerine yönelmek.
- **Doğal ve biyobozunur malzemeler:** Sentetik tekstiller yerine kenevir, bambu, organik pamuk gibi doğal lifleri tercih etmek.
- **Tekstil atığının enerjiye dönüştürülmesi:** Kullanılmış tekstil ürünlerinin enerji üretimi için değerlendirilmesi.
- **Tekstil kirliliğini azaltan teknolojiler:** Mikroplastik salınımını önleyen yeni nesil çamaşır yıkama filtreleri ve yenilikçi yıkama yöntemlerinin kullanımı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HABERLERİ

Türkiye, sınırda karbon düzenlemelerine uyum için raylı sistemlere destek programı başlatıyor

Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Zekeriya Çoştı, Taşıt Araçları Tedarik Sanayicileri Derneği'nin (TAYSAD) 46. Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, Türkiye'nin otomotiv tedarik sanayisinin yenilikçilik ve üretim kapasitesiyle küresel değer zincirlerinde önemli bir konumda olduğunu vurguladı. Çoştı, önümüzdeki haftalarda ilan edilecek yeni teşvik sistemiyle sektöre daha etkin destekler sunulacağını belirtti.

Türkiye, yeşil dönüşüm stratejisi kapsamında karbon emisyonlarını azaltmayı ve sürdürülebilir bir sanayi politikası benimsemeyi hedefliyor. Raylı sistemlerin geliştirilmesi, hem lojistik maliyetlerinin azaltılması hem de karbon emisyonlarının düşürülmesi açısından önemli bir adım olarak değerlendiriliyor.

Haber Kaynağı

<https://yesilhaber.net/turkiye-rayli-sistem-karbon-duzenleme-destegi/>

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HABERLERİ

İklim değişikliği ve su kıtlığına karşı alınabilecek önlemler

22 Mart Dünya Su Günü'nde uzmanlar, iklim değişikliğinin su kaynaklarına etkilerini anlatarak su kıtlığına karşı pratik çözüm önerileri sunuyor. Üsküdar Üniversitesi Çevre Sağlığı Bölümü Öğr. Gör. Tuğçe Yılmaz Karan, iklim değişikliği sebebiyle su kaynaklarının hızla tükendiğini vurguladı. Dünya üzerindeki su kaynaklarının büyük çoğunluğu kullanılabilir durumda değil; kullanılabilir tatlı su sadece yüzde 2,5 ve bunun önemli kısmı kutuplarda bulunuyor. İnsanların erişebildiği yer altı ve yüzey suları ise bu oranın çok daha küçük bir bölümünü oluşturuyor.

Haber Kaynağı <https://yesilhaber.net/iklim-degisikligi-su-kitligi-onlemleri/>

“Doğrudan lityum çıkarma” ile hızlı ve sürdürülebilir üretim

Geleneksel lityum çıkarma yöntemleri, genellikle büyük buharlaştırma havuzları kullanarak uzun süreçler gerektiriyor ve su tüketimini artırıyor. Bu durum, çevresel sorunları büyütürken üretim verimini de düşürüyor. Bu sınırlamaları aşmak için doğrudan lityum çıkarma teknolojileri geliştiriliyor. Doğrudan lityum çıkarma, lityumu doğal kaynaklardan izole etmek için kimyasal, fiziksel ve elektrokimyasal süreçleri kullanarak daha hızlı ve çevre dostu bir alternatif sağlıyor.

Artan elektrikli araç talebi ve enerji depolama sistemlerindeki genişleme, lityuma olan ihtiyacı hızla artırıyor. Geleneksel yöntemlerin çevresel etkileri ve düşük verimliliği göz önüne alındığında, doğrudan lityum çıkarma gibi yenilikçi çözümler, sürdürülebilir madenciliğin geleceğini şekillendirebilir.

Haber Kaynağı

<https://yesilhaber.net/dogrudan-lityum-cikarma-ile-hizli-ve-surdurulebilir-uretim/>

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HABERLERİ

Türkiye Yeşil Sanayi Projesi kapsamında yeni çağrı yayımlandı

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın koordinatörlüğünde yürütülen, Dünya Bankası Türkiye Yeşil Sanayi Projesi kapsamında TÜBİTAK-TEYDEB tarafından desteklenen yeni bir çağrı programı duyuruldu.

TÜBİTAK tarafından yapılan açıklamaya göre 1801 kodlu Sanayi Ar-Ge Projeleri İçin Geri Ödemeli ve Hibe Destek Programı kapsamında **1833 kodlu SAYEM Yeşil Dönüşüm Programı** için başvurular 16 Nisan 2025 tarihinde açıldı ve çağrıya 16 Haziran 2025 tarihine kadar başvuru yapılabilecek.

<https://yesilekonomi.com/turkiye-yesil-sanayi-projesi-kapsaminda-yeni-cagri-yayimlandi/>

Faydalı Linkler

<https://sifiratik.gov.tr/kutuphane/haberler/moda-ve-tekstilde-sifir-atik-bm-de-sifir-atik-sergisi#>

Kaynaklar

<https://www.freepik.com/>

<https://sifiratik.gov.tr/>

<https://ab.csb.gov.tr/>

<https://yesilhaber.net/>

Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

SCAN ME

<https://www.instagram.com/makineihtisas>

<https://twitter.com/makineihtisas>

<https://tr.linkedin.com/company/makineihtisas>

Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
30. Sok. No:8/1 41455 Dilovası/Kocaeli
Tel: 0 262 722 90 22 (PBX)
Faks: 0 262 722 90 20
Web: <http://www.makineosb.org.tr>
Email: info@makineosb.org.tr